

Mayer János állott a kiskgazdák „Tótágas”-mozgalma élére

Mészöly-kalendárium a folyosón.

A Budapesti Értesítő jelenti: A képviselőház folyosóján a kiskgazda képviselők között egy új Mészöly-ügy keltett nagy izgalmat. Valahonnan előkerült egy kalendárium, amely kézzől kézre járt a képviselők között. A kalendáriumot 1922-ben adták ki és címe: »A férfinememen lévő uri publikum számára«. A naptárt Bogárdi Gedeon szerkesztette, akiről kiderült, hogy nem más, mint Mészöly Gedeon. A kiskgazdapárti képviselők a naptár egyes részeit sérelmesnek találták a földmives társadalomra és ezért elhatározták, hogy az ülésen szóvá teszik az ügyet. A képviselők több tételt találtak sérelmesnek a hónapok megnevezése fölött álló mondatokban.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

A Tótágas körül támadt viharok Berky Gyula mai felszólalásának elmaradásával még nem értek véget. Az akció élére, politikai körökben elterjedt hírek szerint, most már maga Mayer János földművelésügyi miniszter állott és a kiskgazdák a pünkösdi ünnepek alatt összeülnek, hogy ebben a kérdésben követhető további magatartásukat megbeszéljék. Megnyugtatóan hatott némiképp az ingerült kiskgazdákra a miniszterelnöknek Berky Gyulával folytatott beszélgetése, amelynek során a miniszterelnök a legmesszebbmenő elégtételt helyezte kilátásba.

Mészöly Gedeon sajtópörtöt indít a fajvédők lapja ellen.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

A parlamentben a déli órák alatt is sokat beszéltek Mészöly Gedeon kalendáriumáról. Egy példányt eljuttattak a miniszterelnöknek is, aki több képviselő jelenlétében átlapozta a határozottan élces kalendáriumot. Ugyanekkor híre terjedt a folyosón, hogy a szegedi egyetemi tanár sajtópörtöt indít a fajvédők központi lapja, a Magyar Ujság ellen.

Három nappal ezelőtt ugyanis cikk jelent meg a fajvédők lapjában és most már azzal vádolta meg az egyetemi tanárt, hogy ő írta 1905-ben azt a darabont-kalendáriumot, amelyet akkor Maró Gergely néven hoztak forga-

lomba és kinos feltűnést keltett. Abban az időben számos helyen egyszerűen hazaárulónak bélyegezték a darabontnaplár szerzőjét. A fajvédőlap ezzel kapcsolatban igen súlyos jelzőkkel illette Mészöly Gedeont, mire a professzor bejelentette, hogy rágalmazás és durva becsületsértés miatt pört indít a lap ellen.

A képviselők azonnal annak a gyanúnak adtak kifejezést, hogy a felületes fajvédő orgánus a Bogárdi Gedeon-féle humoros és sikamlós naptárt — tévesztette össze a Maró képviselők kezébe — tévesztette össze a Maró Gergely-féle darabontnaplárrel. Így tehát a Tótágas epilógusa mégis a bíróság elé kerül.

Podolszki Mihály, aki csomagot cipel a rókusi állomáson és a festészetről álmodozik.

(A Délmagyarország munkatársától.) Milyen sok szép tehetséget nyelt már el a telhetetlen nyomor, rideg társával, a véletlennel együtt, mennyi igazságtalanság a sarca egy szerencsés felvetődő tehetség boldogulásának és mennyi erőt veszített el a világ, mert az emberiségnek nem volt olyan szeme, hogy megtalálja minden ígéretet, amelyből beteljesedés lehetett volna.

Szegeden nem ritka csoda, ha festőtehetségre bukkanunk. Mintha a festői érzék a nép lelkében együtt nőne a pipaccsal a kalászos, virágos rónákon. Zakatoló vonatok között, amint nehéz podgyászokat cipelt, akadunk rá egy ilyen tehetségre. Podolszki Mihály hordár a rókusi állomáson, görnyed és izzad, negyven-ötven fillérért és mialatt izgatott tömegek lőtás-futásában sodródik, figyeli az arcok rándulásait, az indulatok vonásait, az emberkavargás színegyvelegeit és álmodozik. Mert festő ez a Podolszki, aki a

szíve gyökeréig imádja a művészetet, nagyobb ihlettel és hévvel, mint sokan a »nagyok« közül, akiknek az ecset szerszám, a művészet pedig mesterség már. Ő dolgozik, csomagot hord, de a festésnél — imádkozik.

Kimentünk hozzá az állomásra, de — mint megtudtuk — csak éppen a vonatok érkezéséhez jelenik itt meg, egyéb idejében otthon fest Teréz-uccai szobájában. Meglátogattuk tehát otthonában. Magas, szőke sovány ember, öntudatos nézéssel, szerény, halkszavu beszéddel, amely csak akkor kezd nekibátorodni, ha művészetéről van szó.

Mindjárt megmutogatta gyerekkori rajzait, klasszikus szobrok jól megoldott feladatait és Podolszki boldog, hogy képekről beszélhet.

— Őh én minden képkiállításra ott vagyok — mondja —, tudom, kik jártak Szegeden, de nekem nem is mind tetszett. Nem szeretem a brutális, természetellenes színezést, de órákhosszat állok Benczur, Vastagh fest-

ményei előtt, tanulmányozom Munkácsyt, szeretem Nyilassyt és örülök Parobek élettől duzzadó parasztképeinek. Hiába, engem nem tanítottak, apám szegény volt, levelezőlapokat másoltam, néha természet után festettem és eladtam a képeket. Csak a kompozíció okozott sok fejtörést és az életemet adtam volna, ha nagy festők képeit láthattam volna. Tizenkét éves koromban titokban írtam egyszer egy nagy pesti műkereskedő cégnek, hogy képeket akarok venni, küldjenek jegyzéket. Így láttam először néhány szép alkotást — reprodukcióban, de engem az is inspirált.

— Később szabó lettem, nem kerestem, hordárnak mentem, de az ecsetet nem engedtem kivenni a kezemből. Tavaly nyáron Zágrábban hagytam a sógoromnál három tájképet, véletlenül abban az időben járt egy római művész Jugoszláviában, hogy képeket gyűjtsön egy nagy római tárlathoz. Meglátta az enyéimet, kivitte Rómába, néhány hét múlva értesítettek, hogy

mind a három képet megvették

s a pénzt elküldték.

Podolszki mondja mindezt, mialatt szomorú lemondással néz a készülő pléhre festett csendéletre, amelyet címtáblának rendeltek. A falakon kép-kép hátán, mind naiv, de részleteikben igen ügyes munkák, látszik, hogy Podolszki vulkáni erővel igyekszik fel a tehetség, keresi a formáját, meg akar születni — és nem tud az egyedülvalóság szörnyű elhagyatottságában és tanácstalanságában.

— Sokszor töprengök azon — mondja még Podolszki —, mi is a futurizmus, expresszionizmus, nem tudom megérteni. Ezzel elővesz egy régi, szépen összehajtott Esti Kurirt, amin a primitivizmus stílusában festett reprodukció van és elébem teszi.

— Kérem szépen, tessék megmagyarázni, miért művészet ez, mert nekem nem tetszik, én csak azt tartom művészetnek, ami olyan tökéletes, hogy utánozni nem lehet.

Mit felelhettem volna Podolszkinak, aki maga is ösztönszerűen megérezte valamit a művészet definíciójából és lényegéből. Szegény Podolszki, csak álmodozik és álmodozik és ha nem segítenek rajta, az élet majd őt is beletöri a szürkességbe. Most 33 éves.

L. V.

Szombaton folytatják a szegedi mélykut furását.

(A Délmagyarország munkatársától.) A Kossuth Lajos-sugárút és a Tisza Lajos-körut kereszteződésénél, ahol nemrégén még az első szegedi ártézikut kiszikkadt kömedencéje terpeszkedett és ahol mintegy két hónappal ezelőtt a hajdusoboszlói sikeren felbuzdult város rendeletére megkezdtek a mélykut furását, körülbelül két hete áll a munka. Pedig a furószerkezet tüneményes gyorsasággal emésztette a mélységet, szinte napok alatt jutott le a kilüzlő mélység feléig, 438 méterig. Itt azután váratlan komplikációk támadtak, a furószár beleszorult a vastag homokrétegbe, úgy, hogy meg se lehetett mozditani többet.

A kútfuró munkások Buócz Károly műszaki tanácsos irányítása mellett mindent elkövettek, hogy áttörjenek a rétegen és elérjék a következő agyagréteget, ahol azután véletlenül kicserélhetnék volna a furócsöveket kisebb kaliberű csőgarnitúrával. Azonban a homokréteg nagyon vastag volt, váratlanul vastag, minél jobban igyekeztek a munkások, a finom homok annál erősebben eltömítette a furócsövet, amely végül is véglegesen beleszorult a veszedelmes homokba. A munka megállt és eleinte nagyon valószínűtlen volt, hogy folytathatják-e egyáltalában, vagy pedig kárbavész minden eddigi munka és költség.

A furószárat vissza kellett huzni, ami azzal a kockázattal járt, hogy a finom szemű homok beomlik a csőbe és lehetetlenné teszi a továbbfurást. A kísérletet tehát csakis a legkörülményesebb óvatossággal lehetett végrehajtani. A csöveket csigalassúsággal húzták fel a félkilométernyi mélységből, de az óvatosság végül mégis sikerre vezetett. Baj nélkül húzták fel az egész furócsőgarnitúrát és a

Emésztési és
vérkeringési

zavaroknál, főfájásnál

legjobb a természetes **Schmidthauer**

IGMÁNDI

keserűvíz